

Dječji vrtić i jaslice “Duga” Umag
Odgojna skupina: Kikići (djeca u 6. i 7. g. života)
Odgojiteljice: Gordana Pozzecco i Vanja Zlatar
Pedagog mentor: Barbara Mikluš, prof.
Naziv projekta: GRUE - Po čemu je moj grad poseban?
Područje: tradicijsko graditeljstvo

GRUE – PO ČEMU JE MOJ GRAD POSEBAN?

Grue u okruženju kao poticaj za istraživanje

“Ovdje prođeš pored kuće od mog prijatelja, pa ideš ravno i onda kod one kante za smeće, e tu ti je moja kuća!“ bile su riječi dječaka Frana koje su nam otvorile pogled prema zastoru iza kojeg se nalazilo cijelo naše istraživačko „putovanje“. Fran nam pokazuje gdje stanuje i objašnjava nam kako blizu njegove kuće postoje stare dizalice za barke po imenu grue. Vidjevši visoku barku kako visi s grua, kod ostatka djece iz skupine čulo se oduševljenje koje je bilo i polazište za ovaj projekt. Fran je često u igri izrađivao i crtao grue, a počela su ga slijediti i ostala djeca. Grue su stupovi od akacije smješteni uz obalu mora, koji se danas mogu vidjeti u Umagu i okolici (Savudriji, Lovrečici, na Crvenom vrhu i Zambratiji). Služe za podizanje batana i barki kako bi se sačuvale od naleta valova i velikih oscilacija plime i oseke.

Slika 1. Grue Nakon što smo prepoznale početni interes kod djece za to što su to grue, trebali smo pronaći mjesta gdje se one u našem okruženju nalaze. Uzeli smo različite planove grada, no oni su djeci bili premaleni i teški za snalaženje. Dosjetili smo se stoga projicirat plan grada na zid na koji smo zalijepili veliki format papira. Djeca su tako precrtavajući izradila njima blizak, veliki plan na kojem smo označavali znamenitosti grada, te kuće i stanove u kojima stanuju oni ili prijatelji, kao i mjesta na kojima smo vidjeli grue. **Slika 2. Projekcija plana grada**

Praćenje tijeka projekta podržavanjem interesa djece i uključivanjem vanjskih suradnika

Stvarajući naš veliki plan grada, primjećujemo kako se dječja percepcija razlikuje od percepcije nas odraslih, kojima su za kretanje i snalaženje u prostoru bitni važni prepoznatljivi objekti: npr. ustanove, trgovine, spomenici, škole... Djeca su se za razliku od odraslih, kod izrade plana ravnala njima važnim motivima: kućama prijatelja, igralištima koja posjećuju, kantama za smeće... **Slika 3. Naš plan grada**

Na manifestaciji “Noć muzeja” upoznajemo kustosicu Muzeja grada Umaga i etnologinju Sunčanu Dežjot, koja je stručno istraživala grue u svrhu njihove zaštite i dogovaramo da nam dođe u goste u skupinu. Sunčana nam je održala predavanje uz prikazivanje dokumentarnog filma o povijesti grua, te njihovoj izradi. Video je realiziran u produkciji Muzeja grada Umaga,

a scenarij je izradila Sunčana Dežjot. Dječja pitanja o gruama tada postaju konkretnija zanimljivija: Da li je teško dignuti barku? Šta ribari rade kad pada kiša? Zbog ovakvog velikog interesa djece kustosica muzeja predlaže nam posjet gruama u Savudriji i razgovor sa svjetioničarem. Svjetioničar nas dovodi do grua, gdje je podignuta njegova barka. Od njega saznajemo puno detalja o tome kako su se grue tradicionalno izrađivale i konačno nam pokazuje kako se uz pomoć grua barka podiže i spušta. Djeca uz pomoć svjetioničara i sama pokušavaju barku spustiti u more. **Slika 4. Spuštanje barke u more**

Potaknuta iskustvom dizanja i spuštanja barki, djeca usavršavaju iskustveno učenje na materijalima koji su im ponuđeni u sobi dnevnog boravka (plastične cijevi, grančice, travke, kocke...), pa to iskustvo projiciraju u simboličku igru. Nakon dugog istraživanja statike služeći se raznim materijalima, traže način da osmisle mehanizam za podizanje tereta. Najprije izrađuju makete za izradu dizalica prema kojima onda grade svoje dizalice. **Slika 5. Planovi izrade**

Izrađivanje i igra djece sa dizalicama uz pomoć magneta kojima su podizali različite predmete u prostoru, pritom istražujući i magnetizam, trajala je najduže i zainteresirala je većinu djece. Baratajući različitim ponuđenim materijalima, djeca smišljaju i različite načine spajanja odabranih elemenata kako bi napravili stabilniju konstrukciju dizalica. **Slika 6. Grue od plastičnih cijevi**

Gledajući film i slušajući svjetioničara naučili smo da za tradicionalnu izradu grua treba prvo odstraniti koru sa grane akacije, te sušiti drvo kako bi dobilo na čvrstoći. Odlučili smo zatim izraditi i maketu obale. Materijale za izradu makete koje djeca dugo koriste u igri donose i roditelji (šljunak, grane...). Izrada makete naše obale predstavljala je svojevrsan okvir našeg projekta o gruama, jer smo prilikom njene izrade upotrijebili sva znanja usvojena tijekom rada na projektu. **Slika 7. Izrađujemo maketu obale**

Što možemo zaključiti nakon provedbe projekta?

Zadatak odgajatelja tijekom provedbe projekta Grue bio je pratiti i uvažiti interes djece, omogućiti proširivanje spoznaja i organizirati susrete koji će obogatiti dotad stečeno znanje, potaknuti dječju inicijativu u istraživanju teme, te kritičko mišljenje, pružiti podršku djetetovom učenju, voditi rasprave sa djecom, te sve dokumentirati. Projekt je tijekom provedbe bio prezentiran putem plakata i roditeljima, kako bi i oni bili upoznati sa interesom i znanjima koja njihova djeca stječu. Rad na projektu djeci je donio brojne dobitke. Osim povezivanja djece u zajedničkom istraživanju, kroz aktivnosti i susrete s ljudima različitih zanimanja, djeca su upoznavale vrijednosti rada, prirodni okoliš, život ljudi, te običaje našega kraja. Proučavali smo grue kao prepoznatljivi simbol našeg grada Umaga i ta smo mjesta posjetili. Upoznali smo

stručnjake koji o gruama znaju više od nas i čije je znanje dalo dodatnu inspiraciju djeci za daljnje istraživanje. Postali smo dobri poznavatelji grua: naučili smo čemu one služe, kako se izrađuju i kako funkcioniraju. Nadogradili smo znanja istražujući prenošenje tereta, magnetizam, građenje, obogatili likovni izričaj, naučili se bolje snalaziti u gradu i na karti Umaga. Ljubav prema našem zavičaju, prezentirana je spojem tradicije i dječje kreativnosti i kao takva ne može biti ništa manje nego divna i nepredvidiva.